

tribuna | SERGI BARRERA. Membre d'Horitzó Europa

Una identitat europea sense símbols europeus?

Sense els símbols europeus –bandera, himne, lema, moneda i Dia d'Europa–, la consciència europea, si n'hi ha alguna, es veu danyada. La UE s'estalviaria molts esforços en comunicació si s'institucionalitzessin els seus símbols

Quan el Parlament de Pristina va aprovar unànimement la independència de Kosova, el 17 de febrer, la Cambra va decidir tot seguit els seus símbols nacionals: bandera, escut i himne. L'antiga província sèrbia de majoria albanesa s'identifica amb una bandera d'inspiració molt europea, amb fons blau fosc amb el mapa del 50è estat independent europeu en color groc i sis estels blancs al voltant. L'escut nacional repeteix les característiques de la bandera, i l'himne, a falta d'un de propi, és provisionalment l'himne d'Europa. La novena simfonia de Beethoven no és l'himne oficial a la Unió Europea però l'és, encara que de manera transitòria, d'un país que no pertany al club dels 27. També l'euro és la moneda oficial de Kosova. Com a Andorra, la Ciutat del Vaticà, Mònaco, Montenegro i San Marino. Mentre que, d'altra banda, la moneda única només circula a quinze dels estats membres i dos, Dinamarca i, és clar, el Regne Unit, tenen una clàusula que els permet de romandre'n al marge.

Molta gent desconeix que avui, 9 de maig, se celebra el Dia d'Europa i ni tan sols sap que hi ha un dia en el qual es commemora el sorgiment del que és avui la Unió Europea, amb la Declaració Schuman, que va permetre enterrar el fantasma de les guerres al continent. La caiguda de l'article «Els símbols de la Unió» amb el pas del fallit tractat constitucional al Tractat de Lisboa és un cop per a la identitat europea. És cert que el tractat nascut a la capital lusitana el passat mes de desembre inclou una declaració comuna per la qual setze estats membres afirmen que per a ells els símbols europeus continuen sent «els símbols d'una pertinença comuna dels ciutadans a la UE i del seu vincle a aquesta». Però tot queda en una declaració descafeïnada quan França, estat fundador, que ben

L'autor reclama més presència de la simbologia europeïsta. A la imatge, la bandera, un dels símbols de la nova Kosova. / EFE

aviat ocuparà la presidència europea, no és entre els països signants. Aquest fet encara és més xocant quan la bandera de les dotze estrelles és al costat de la francesa a la fotografia oficial de Nicolas Sarkozy i a la balconada de les institucions franceses i quan l'euro circula al país gal des de fa un lustre.

Sense els símbols europeus –bandera, himne, lema, moneda i Dia d'Europa–, la consciència europea, si n'hi ha alguna, es veu danyada. La UE s'estalviaria molts esforços en comunicació si s'institucionalitzessin els seus símbols. La millor estratègia comunicativa seria disposar d'uns símbols legalment reconeguts ar-

reu dels 27 estats membres. La Diada, el Dia de la Hispanitat o el 14 de juliol copen les portades i nombroses pàgines interiors a la premsa, mentre que el Dia d'Europa amb prou feines figura a les agendes d'activitats del dia. Evidentment, no són comparables els sentiments que desperten aquestes festivitats amb el 9 de maig, ni els que poden suscitar *Els segadors*, *La marxa granadera* o *La marselesa* amb *El cant de l'alegria*. La identitat europea no pretén –ni ha de fer-ho– suplantar les identitats nacionals, sinó complementar-les.

D'aquí a poc més d'un any se celebraran les eleccions europees i és important

que els ciutadans prenguin consciència de la importància que tenen aquests comicis: el 80% de les lleis que s'aproven a les Corts són meres transposicions de legislació prèviament adoptada a Brussel·les i, en funció de la composició del Parlament Europeu, la Comissió Europea resultarà més liberal o més intervencionista, més estatalista o més federalista. Amb tot, el desinterès que generen aquestes eleccions és abismal. La tendència a la baixa en la participació als comicis europeus a Catalunya ha estat molt accentuada, ja que ha anat disminuint des de les primeres eleccions europees, el 1987, en què van votar prop del 70% dels catalans, fins a les del 2004, quan la participació va ser del 40%.

- Si disposéssim de la carta magna europea, avui seria festiu a tot el territori de la Unió. Per primer cop, un estonià, un xipriota, un irlandès i un portuguès, de punta a punta de la UE, compartirien festivitats

Si disposéssim de la carta magna europea, avui seria festiu a tot el territori de la Unió. Per primer cop, un estonià, un xipriota, un irlandès i un portuguès, de punta a punta de la UE, compartirien festivitats. Si el Tractat de Lisboa hagués incorporat al seu articulat els símbols, l'any vinent vostè sabria que el 9 de maig és el Dia d'Europa no només perquè els autobusos porten la bandereta europea. La UE manca d'una política comuna sobre Kosova i, en canvi, el darrer estat independent europeu desprèn un sentiment molt més europeïsta que alguns membres de la Unió, amb símbols inclosos.

de set en set | MANUEL CASTAÑO

No tenim 300 llengües

El català fa segles que està amenaçat, per dir-ho així, des de dalt. L'espanyol, ens han dit sempre –rarament de bones maneres–, és una llengua amb molts més parlants, més útil, més escampada arreu del món, i això és indiscutible; el que sí és discutible és la necessitat de renunciar a res. I ara mateix, si aquest fos un país només mitjanament culte –fins i tot si gaudís de sobirania–, començaria a patir la concurrència de l'anglès. Però anem descobrint que també està amenaçat des de baix. Es diu que a Catalunya es parlen dotzenes, centenars de llengües; ho han proclamat polítics i se n'han fet llibres i exposicions, potser fins i tot amb bones intencions, d'aquelles que l'infern n'és ple. Que hi ha gent vinguda de qui sap

on i que potser parlen entre ells llurs llengües no és pròpiament cap amenaça, però quan ens posem a inventariar-les, a encoratjar-les, a enorgullir-nos-en, estem banalitzant l'existència del català. La diversitat és una característica de la humanitat, però no pot ser un objectiu polític. No podem posar els parlants de wòlof o de pampanga en el mateix pla que els parlants de català, si és que això és un país i no una col·lecció de cromos. El que ens estan qüestionant, per dalt i per baix, adonem-nos-en, és la idea del català com a llengua pròpia de Catalunya. Potser sí el futur és de l'anglès i d'alguna altra com a llengües tot terreny, i tota la resta només seran per fer bonic a la festa major, però mentre tant fem-nos valer.

la galeria | JAUME P. SAYRACH

«Crònica d'una decepció»

Capçalera, la revista del Col·legi de Periodistes, dedica un dossier a la llei de l'audiovisual de Catalunya, amb el significatiu títol «Crònica d'una decepció». L'he llegit amb interès per la incidència que tenen en la gent els mitjans públics i perquè fa anys que reclamo, en l'àmbit local, una política comunicativa més democràtica i despolititzada. La llei no acaba de satisfer ningú. Els partits no volen perdre la seva quota de poder, per això el resultat dista de l'objectiu que perseguia Pasqual Maragall, quan la va promoure. Recordo *Gramma*: la revista era veritablement plural i democràtica i en ple franquisme! El govern, a través del Tribunal d'Ordre Públic i de la censura, li va posar moltes traves, i l'Ajuntament

la va considerar enemiga, i va crear *Gramanet*, la revista al servei del poder. Actualment a Santa Coloma la política comunicativa no és més democràtica ni més participativa que aleshores... *Capçalera* recull les acusacions d'ingenuïtat fetes a Maragall i als qui han treballat per l'efectiva despolitització de la llei. El resultat ha deixat mal gust de boca, però hi ha, com sempre, qui veu el got mig ple. ¿Serà també una ingenuïtat esperar que «la bona fe» dels designats s'imposi als aparells polítics, com desitja el conseller Tresserras? Jo vull ser ingenu, almenys a Santa Coloma: goso esperar que els regidors que creuen en la democràcia aconseguixin que l'Ajuntament despolititzi els mitjans de comunicació dels quals disposa.